
Dažniausiai užduodami klausimai apie kontrolinius klausimynus

---

➤ **Kas yra kontroliniai klausimynai?**

Kontrolinis klausimynas – tai verslo priežiūrą atliekančios institucijos dokumentas, sudarytas iš kontrolinių klausimų, leidžiančių patikrinti svarbiausių teisės aktų reikalavimų tam tikroje srityje laikymąsi.

➤ **Pagal kokius principus sudaryti kontroliniai klausimynai?**

Kontroliniams klausimynams sudaryti keliami du pagrindiniai reikalavimai. Visų pirma, kontroliniai klausimai privalo būti aiškūs bei suprantami konkrečia ūkine veikla užsiimančiam asmeniui, turinčiam įprastines (ne specialiąsias) žinias apie teisinį reguliavimą ir konkrečią veiklą. Antra, kontroliniai klausimai turi atspindėti svarbiausius tam tikrai ūkinės veiklos sričiai keliamus teisės aktų reikalavimus, kurių nesilaikymas gali sukelti didelę žalą aplinkai ar asmenims, ir už kurių pažeidimą paprastai taikomos baudos.

➤ **Ar tai reiškia, kad kitų reikalavimų, kurie nėra numatyti kontroliniame klausimyne ir už kuriuos neskiriamos baudos, nereikia laikytis?**

Klausimyno taikymas nereiškia, jog verslininkai yra atleidžiami nuo kitų nei klausimyne nurodytų teisės aktų reikalavimų laikymosi. Verslui jie galioja taip pat, kaip ir anksčiau. Sąžiningas verslininkas, žinodamas, kad už klausimyne nesančių reikalavimų nesilaikymą baudos jam negresia, skirs daugiau laiko pagrindiniams reikalavimams įgyvendinti. Taip pat žinos, kad galės prisitaikyti prie neesminių reikalavimų (jei paaiškės, kad jų neatitinka), pasikonsultavęs su atvykusi inspektoriumi. Tačiau piktybiškai reikalavimų nevykdantis verslininkas bus baudžiamas ir už kitų nei klausimyne numatytų reikalavimų nesilaikymą.

➤ **Kam reikalingi kontroliniai klausimynai?**

Kontrolinių klausimynų įteisinimas teiks naudą tiek verslininkams, tiek ir pačioms priežiūros institucijoms. Verslo atstovai žinos, ką konkrečiai ir kaip tikrins inspektorius, bus tikri, jog nesulauks baudų už kitų nei klausimyne nurodytų reikalavimų pažeidimą, nebent piktybiškai nevykdytų tikrintojo nurodymų pasitaisyti arba keltų realią grėsmę aplinkiniams. Priežiūros institucijos tiksliai žinos, ką tikrina jų inspektorai, o šie – ką privalo patikrinti. Taip atsiras daugiau skaidrumo ir aiškumo, sumažės paskatos tiek duoti, tiek imti kyšius. Be to, klausimynų kūrimo ir taikymo praktika leis identifikuoti perteklinius, neesminius reikalavimus, kuriuos tikslinga išbraukti iš teisės aktų, ir taip atsisakyti nesvarbių reikalavimų tikrinimo.

➤ **Ar kontroliniai klausimynai apsunkins verslininkų veiklą?**

Priešingai, jų taikymas tik palengvins verslo sąlygas, nes, visų pirma, verslininkai aiškiai žinos reikalavimų turinį. Antra, jie žinos, kurie iš reikalavimų yra esminiai ir už kurių nesilaikymą gali būti nubausti.

➤ **Kas pasikeis, pradėjus verslo priežiūros institucijoms naudoti kontrolinius klausimynus?**

Įteisinus klausimynus ir pradėjus juos naudoti, verslininkas iš anksto žinos, kuo domėsis inspektorius, atlikdamas planinį patikrinimą, bei už kokių reikalavimų pažeidimą jam gali būti paskirta bauda. Įvykdęs visus svarbius reikalavimus ir pašalinęs ankstesnio patikrinimo metu rastus pažeidimus, jis galės nesibaiminti, kad bus paskirta sankcija už mažareikšmį pažeidimą.

➤ **Kokiose veiklos srityse bus taikomi kontroliniai klausimynai?**

Nuo 2011 m. gruodžio 1 d. kontroliniai klausimynai bus privalomi tikrinant nedideles viešojo maitinimo įmones, nedideles mažmenines prekybos įmones, kirpyklas ir grožio salonus. Planuojama, kad iki 2012 m. spalio mėnesio ne mažiau kaip 40 veiklos sričių patikrinimams bus naudojami kontroliniai klausimynai.

➤ **Kur galima susipažinti su kontroliniais klausimynais?**

Visi kontroliniai klausimynai bus viešai skelbiami interneto svetainėje www.verslovertai.lt ir www.ukmin.lt. Taip pat kontroliniai klausimynai bus skelbiami juos patvirtinusių institucijų – Valstybinės maisto ir veterinarijos, Ne maisto produktų inspekcijos, Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento bei Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos – svetainėse.

➤ **Kurios institucijos privalo tikrinti pagal klausimynus?**

Nuo 2011 m. gruodžio 1 d. kontrolinius klausimynus privalo naudoti Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Ne maisto produktų inspekcija, Visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba, bei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas planinio patikrinimo metu nedidelėse viešojo maitinimo įmonėse, nedidelėse mažmeninės prekybos vietose, kirpyklose ar grožio salonuose.

➤ **Kaip elgtis, jeigu tikrintojas atėjo be kontrolinio klausimyno?**

Tam tikros veiklos priežiūros klausimynas yra patvirtintas priežiūros institucijos vadovo įsakymu, todėl šią veiklą tikrinantis inspektorius planinio patikrinimo metu privalo tikrinti tik naudodamas kontrolinį klausimyną. Priešingu atveju inspektoriaus veiksmus galima apskųsti institucijai LR viešojo administravimo įstatymo III skirsnio nustatyta tvarka, o pastarosios veiksmus ar neveikimą – administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui pagal LR administracinių bylų teisenos įstatymą. Taip pat nusiskundimus dėl kontroliuojančių įstaigų galite pateikti el. paštu verslopieziura@ukmin.lt.

Institucijų, patvirtinusių kontrolinius klausimynus, sąrašą ir klausimynus galima rasti interneto svetainėje www.verslovertai.lt ir www.ukmin.lt.